

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้โดย นายนิพนธ์ คิณนาม เป็นหัวหน้าโครงการและคณะที่มิวิจัยที่เป็นคนในชุมชนบ้านในชุมชนบ้านปันร้ว **คำถามการวิจัยหลักคือ** องค์ความรู้เรื่องกระเบรีย (ควาย) ในชุมชนบ้านปันร้วมีอะไรบ้าง ที่จะนำมาจัดการเรียนรู้ในชุมชนได้ **คำถามวิจัยรองคือ** 1.องค์ความรู้เรื่องกระเบรีย (ควาย) มีอะไรบ้าง ประวัติศาสตร์ชุมชนบ้านปันร้ว และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับกระเบรีย (ควาย) เป็นอย่างไร 2. จะสามารถนำเอาองค์ความรู้เรื่องกระเบรีย (ควาย) มาจัดการเรียนรู้ได้อย่างไร **วัตถุประสงค์** 1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้เรื่องกระเบรีย (ควาย) ในชุมชนบ้านปันร้ว 2. เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนบ้านปันร้วและวัฒนธรรมกระเบรีย (ควาย) ในชุมชนบ้านปันร้ว 3. เพื่อจัดการเรียนรู้เรื่องกระเบรีย (ควาย) ในชุมชนบ้านปันร้ว มีระยะเวลาในการดำเนินงาน 1 ปี 6 เดือน (1 กรกฎาคม 2552 ถึง เดือนธันวาคม 2553) **ขอบเขตพื้นที่การศึกษา** บ้านปันร้ว ตำบลตาเบา อำเภอลือเตย จังหวัดสุรินทร์ **ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย** ผู้รู้ในชุมชน แกนนำกลุ่ม แกนนำชุมชน ครู อาจารย์ เด็ก เยาวชน ตัวแทนจากชาวบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่เป้าหมาย ในส่วนของผลการวิจัย จากการค้นหาข้อมูลพบว่าคุณค่าและความหมายที่มีความสำคัญต่อคนในชุมชนในบ้านปันร้วระหว่างคนกับกระเบรีย (ควาย) เริ่มมีความหมายและคุณค่าที่เปลี่ยนแปลงที่ด้อยคุณค่าลง จึงทำการวิเคราะห์หาแนวทางปฏิบัติการ โดยการนำองค์ความรู้ที่ได้มาผลักดันให้บรรจุอยู่ในหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านปันร้วเป็นที่ยอมรับและมีการทดลองการเรียนรู้โดยให้เด็กเข้ามาอบรมจากนักวิจัยและผู้รู้ในชุมชนมาเป็นวิทยากรกระบวนการเอง ซึ่งเป็นไปตามที่ทีมนักวิจัยบ้านปันร้วตั้งหวังไว้

โครงการ สืบสานองค์ความรู้เรื่องกระเบรีย(ควาย) เพื่อนำมาปรับใช้ในชุมชนบ้านปันร้ว ตำบลตาเบา อำเภอลือเตย จังหวัดสุรินทร์ เป็นโครงการที่ศึกษาวิจัยเพื่อนำองค์ความรู้เรื่องกระเบรีย(ควาย)ในชุมชนบ้านปันร้ว มาจัดการเรียนรู้ให้กับคนในชุมชนบ้านปันร้ว เนื่องจากชุมชนบ้านปันร้วนั้นเป็นชุมชนที่มีการเลี้ยงควายอยู่มากเมื่อเทียบกับหมู่บ้านใกล้เคียงและมีประวัติศาสตร์ร่วมกันระหว่างคนกับกระเบรีย (ควาย) และมีความสัมพันธ์ในหลายมิติ แต่ทว่าการณ์ปัจจุบันที่เทคโนโลยีเครื่องจักรกลในเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนเริ่มสูงขึ้น กระเบรียซึ่งเคยร่วมเคียงข้างในการเป็นแรงงานร่วมกับคนในชุมชนในการทำมาหากินเริ่มถูกเบียดขับ จนคุณค่าและความหมายของกระเบรียก็เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ประกอบการมีแนวทางในการสนับสนุนของหน่วยงานต่างๆในการที่จะอนุรักษ์กระเบรีย(ควาย)ในชุมชนบ้านปันร้ว แต่เป็นการมองคุณค่าของกระเบรีย(ควาย)ในมิติของสายพันธุ์ดีที่มีค่าตอบสนองในด้านเศรษฐกิจเป็นด้านหลัก ซึ่งขาดมิติด้านอื่นที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างกระเบรีย(ควาย)กับคนบ้านปันร้วมาช้านานนี้ ซึ่งหากกล่าวไปแล้วเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่เป็นสิ่งที่สอดคล้องในแง่ประวัติศาสตร์กับชุมชน และเป็นสิ่งที่คนทั่วไปอาจไม่เห็นและคนรุ่นใหม่ในชุมชนบ้านปันร้วเองขาดการเข้าใจ ดังนั้นการวิจัยในโครงการครั้งนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นโอกาสอันดีในการที่จะสืบค้นข้อมูลประวัติศาสตร์และองค์ความรู้ของชุมชนเรื่องกระเบรีย(ควาย)เพื่อนำมาปรับใช้ในชุมชนต่อไป